

WIR.300.1.2023

Rada Miejska Łomży

Dotyczy: Przyjęcia Założeń Polityki Społeczno-Gospodarczej Miasta Łomża na 2024 rok.

W załączeniu przedstawiam Wysokiej Radzie do zatwierdzenia projekt Uchwały w sprawie ustalenia kierunków działania Prezydenta Miasta Łomży w roku budżetowym 2024 pod nazwą „Założenia Polityki Społeczni – Gospodarczej Miasta Łomża na 2024 rok”. Założenia przedstawiają najważniejsze kierunki działań planowanych do realizacji w roku 2024, z uwzględnieniem działań wieloletnich. Dokument jest podstawą do konstruowania budżetu Miasta Łomża na 2024 rok.

Z poważaniem,

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Zdzisław Garlicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Załączniki:

Projekt Uchwały wraz z załącznikiem - Założenia Polityki Społeczno-Gospodarczej Miasta Łomża na 2024 rok

UCHWAŁA NR

RADY MIEJSKIEJ ŁOMŻY

z dnia ..... września 2023 roku

w sprawie ustalenia kierunków działania Prezydenta Miasta Łomży w roku budżetowym 2024 pod nazwą „Założenia Polityki Społeczno – Gospodarczej Miasta Łomża na 2024 rok”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, zm. Dz. U. z 2023 r. poz. 572, 1463) Rada Miejska Łomży uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się kierunki działania Prezydenta Miasta Łomży w roku budżetowym 2024 pod nazwą Założenia Polityki Społeczno – Gospodarczej Miasta Łomża na 2024 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Łomża.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

INSPEKTOR
mgr inż. Anna Walczyk

ZASTĘPCA NACZELNIKA
Wydziału Inżynierii Budowlanej
i Planowania Przestrzennego
Urzędu Miejskiego w Łomży
mgr inż. Fajyta Dudzińska

RADCA PRAWNY
Anna Mudel-Chojnowska

Załącznik
do Uchwały Nr 2023
Rady Miejskiej Łomży
z dnia ..... 2023 r.

Założenia polityki społeczno-gospodarczej Miasta Łomża na rok 2024

Urząd Miejski w Łomży

Wrzesień 2023 r.

Spis treści

I.	Wprowadzenie	3
II.	Obszary strategicznej interwencji	6
1.	Wymiar gospodarczy.....	7
2.	Wymiar przestrzenny.....	8
3.	Wymiar społeczny.....	9
III.	Polityka finansowa Miasta	11

I. Wprowadzenie

Miasto to jednostka o bardzo dużym wpływie na rozwój regionalny. Koncentruje potencjały i aktywności, które decydują o przebiegu procesów zmian w skali ponadlokalnej. Miarą siły miasta jest zdolność do kształtowania rozwoju w aspekcie jakościowym, to jest generowanie nowych rozwiązań i działań nacechowanych innowacyjnością i kreatywnością. O tempie i charakterze rozwoju współczesnego miasta decyduje w równym stopniu zdolność do niekonwencjonalnego wykorzystywania potencjałów na rzecz osiągnięcia przełomowych idei, jak również umiejętności i kompetencji funkcjonowania w różnych sieciach współpracy.

Współczesne miasto dąży do inteligentnego i zrównoważonego rozwoju, zapewniającego równowagę między łańcem ekologicznym, gospodarczym i społecznym. Mierzy się z wyzwaniami takimi jak: zmiany klimatyczne, zanieczyszczenie powietrza, kryzysy ekonomiczne, bezrobocie, wojna w Ukrainie itp. Priorytetowo traktuje działania związane z podnoszeniem jakości życia i zaspokajaniem potrzeb mieszkańców, poprzez organizowanie miasta jako miejsca przyjaznego oraz gwarantującego wysoką jakość życia. Miasto to miejsce do życia i pracy - zapewniające dostęp do usług, energii, zasobów mieszkalnych, transportu, edukacji, służby zdrowia czy ochrony środowiska, dbające o poszerzenie i uatrakcyjnienie form oraz możliwości spędzania czasu wolnego, w tym oferty kulturalnej i sportowej, motywujące przyszłych i obecnych mieszkańców oraz inwestorów do zamieszkania i pozostania w mieście oraz inwestowania.

Realizacja wyżej wymienionego wymaga rozwoju we wszystkich obszarach i dziedzinach między innymi w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym oraz tworzenia odpowiedniej sytuacji na rynku pracy związanej z zasobami wykwalifikowanej kadry oraz dostępem do wiedzy i technologii.

Zadaniem władz Miasta Łomża jest realizacja *misji i wizji rozwoju miasta* zgodnie z przyjętą *Strategią Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030*.

Wizja rozwoju Miasta Łomża

- ✚ ŁOMŻA – MIASTEM OTWARTYM, WSPÓŁPRACUJĄCYM I PRZEDSIĘBIORCZYM, które zapewnia swoim mieszkańcom, przedsiębiorcom, a także inwestorom i turystom: bezpieczeństwo, wysoką jakość usług oraz szacunek i zainteresowanie.

Misja rozwoju Miasta Łomża

- ✚ Mieszkańcy, przedsiębiorcy, inwestorzy i turyści – to pracodawcy, którym służymy w każdym obszarze aktywności. Wartości: odpowiedzialność, przedsiębiorczość i solidarność stanowią fundament naszej miejskiej wspólnoty.

MIASTO ŁOMŻA jest rozwiniętym i dobrze zarządzanym miastem, które jest silnym ośrodkiem subregionalnym. Aktywny i nowoczesny kapitał ludzki jest siłą napędową innowacyjnej

gospodarki. Mieszkańcy korzystają z rozbudowanej infrastruktury społecznej i wysoko oceniają jakość usług publicznych. Walory środowiska naturalnego objęte są szczególną ochroną, a wszelkim działaniom miasta towarzyszy troska o jakość środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz estetykę przestrzeni.

MIASTO ŁOMŻA to miejsce świadome ekologicznie, atrakcyjne turystycznie, przyjazne mieszkańcom oraz inwestorom. Miasto wykorzystujące swoje zasoby naturalne w sposób racjonalny, bezpieczny dla mieszkańców oraz turystów, z czystym środowiskiem, o wysokiej jakości infrastruktury i zróżnicowanej ofercie spędzania czasu wolnego.

Działania na rzecz rozwoju Łomży polegać będą na podejmowaniu nowych przedsięwzięć oraz kontynuowaniu rozpoczętych zadań w sferze gospodarki, przedsiębiorczości, infrastruktury technicznej (w tym drogowej), środowiska naturalnego, społecznej, edukacyjnej, kulturalnej, aktywnego spędzania czasu wolnego, administracji samorządowej oraz promocji miasta i współpracy z sąsiednimi gminami. Ważnymi elementami wpływającymi na wizerunek i rozwój miasta jest kontynuacja założeń wynikających z przyjętych lub planowanych do przyjęcia programów i strategii miejskich, takich jak: Strategia Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030, Program Ochrony Środowiska dla miasta Łomża na lata 2021-2026 z perspektywą do roku 2030, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta Łomża do roku 2030, Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla miasta Łomża do 2030 roku, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2030, Strategia Mieszkalnictwa Miasta Łomża do roku 2030, Gminny Program Rewitalizacji Miasta Łomża (w opracowaniu do II kwartału 2024r.). Istotnym elementem wpływającym na rozwój miasta będzie aktualnie w opracowywaniu Strategia ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży. Miasto Łomża oraz gminy: Łomża, Nowogród i Piątnica, działając w Partnerstwie, podjęły wyzwanie przygotowania wspólnej strategii ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży. Dokument powstanie do końca 2023r. Rok 2024 będzie również ostatnim rokiem wdrażania założeń kluczowego pod względem społeczno-gospodarczym dla Łomży projektu pn. "Łomża - Miasto, w którym żyję i pracuję" realizowanego w ramach Programu Rozwój Lokalny, finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021, którego celem jest wzmocnienie spójności gospodarczej i społecznej miasta. Ważnym elementem będzie także realizacja Budżetu Obywatelskiego, angażującego mieszkańców miasta do współdziałania w celu zintegrowanego zarządzania rozwojem miasta.

W roku 2024 oraz latach kolejnych Miasto Łomża dążyć będzie do:

- rozwoju gospodarczego miasta, w tym również uczestnictwa w regionalnej i międzynarodowej współpracy gospodarczej,
- dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- rozwoju i dostosowania przestrzeni miejskich do uwarunkowań społeczno-demograficznych, w szczególności do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami,

- kreowania wizerunku Łomży jako bezpiecznego, zielono-niebieskiego miasta inwestującego w energetykę odnawialną oraz odpornego na zmiany klimatu,
- posiadania oferty czasu wolnego dla różnych grup społecznych, bazując na zasobach przyrodniczych miasta, tradycjach sportowych i dziedzictwie kulturalno-historycznym,
- dbania o uczestnictwo mieszkańców w procesie planowania, tworzenia oraz zarządzania Miastem.

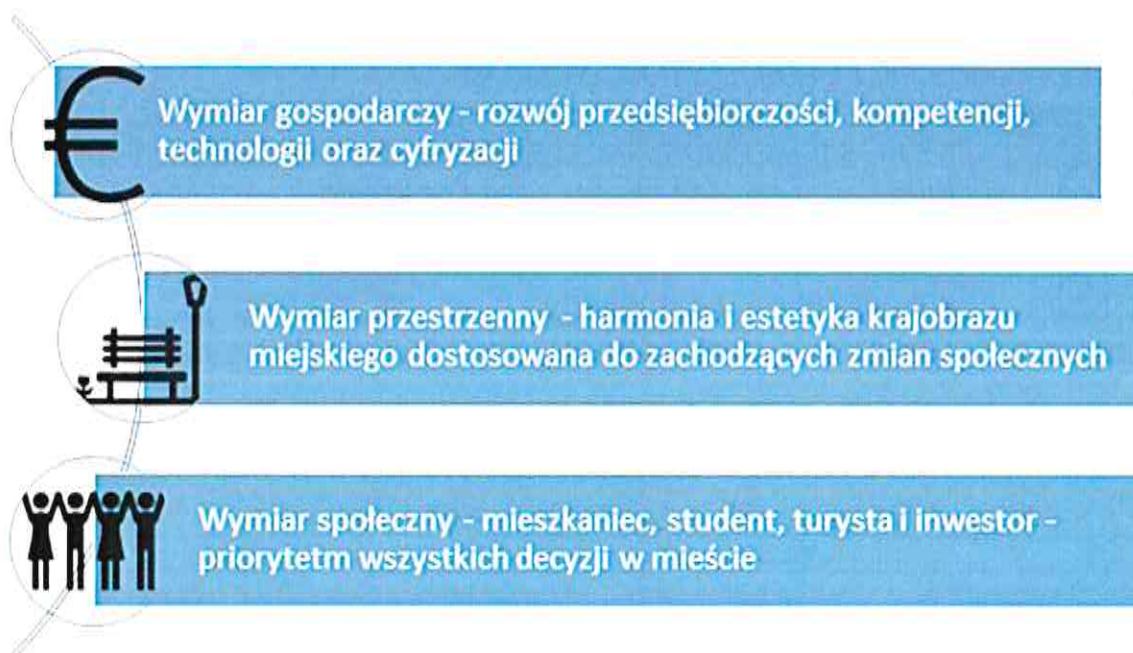
Głównymi priorytetami Miasta Łomża w 2024 roku będą min.:

1. Rozwój i promocja gospodarcza.
2. Rozbudowa bulwarów nad Narwią i terenów rekreacyjnych.
3. Modernizacja oraz zwiększenie zasobu lokalowego.
4. Poprawa mobilności miejskiej.
5. Budowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej, społecznej i sportowej.
6. Realizacja działań podnoszących jakość usług publicznych oraz wdrażanie założeń programu „Dostępność plus”.
7. Rewitalizacja Miasta.
8. Działania w zakresie ochrony środowiska.

II. Obszary strategicznej interwencji

Strategiczne dla miasta zadania podzielono na trzy kluczowe obszary, odpowiadające określonymi w Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030 jako obszary strategicznej interwencji. Pierwszy –wymiar gospodarczy, drugi –wymiar przestrzenny, trzeci – wymiar społeczny.

Obszary strategicznej interwencji Miasta Łomża:

Wymienione obszary strategicznej interwencji bezpośrednio wiążą się z zapisami, które zawarte są w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, takimi jak: Przemysł przyszłości; Kompetentni mieszkańcy; Przestrzeń wysokiej jakości; wszystkie cele operacyjne celu strategicznego Partnerski region, a także do obszarów strategicznej interwencji miast powiatowych, takich jak: Lokalna przedsiębiorczość; Kompetencje mieszkańców; Aktywizacja mieszkańców; Przestrzeń wysokiej jakości.

Obszary polityki społeczno-gospodarczej i kierunkowe działania przedstawione w niniejszym dokumencie będą miały swoje odzwierciedlenie w zadaniach zapisanych w budżecie Miasta Łomża na rok 2024. Nie mniej jednak mając na względzie możliwości finansowe miasta (poziom środków budżetowych zaplanowanych na 2024 r.), należy mieć na uwadze możliwość wystąpienia różnic między zakresem działań wskazanym w Założeniach, a pozycjami w budżecie Miasta Łomża na 2024 rok.

1. Wymiar gospodarczy

Obszar
kluczowy

• Wymiar gospodarczy

Rozwój gospodarczy Miasta Łomża kluczowym czynnikiem wzrostu dobrobytu mieszkańców:

- ✓ **Rozwój gospodarczy oparty na nowoczesnych i ekologicznych technologiach, w tym tworzenie lepszych warunków prawnych, organizacyjnych i infrastrukturalnych do inwestowania oraz promocja gospodarcza obszaru.**
- ✓ **Rozwój przedsiębiorczości mieszkańców i lokalnego biznesu, w tym wspieranie współpracy między: przedsiębiorstwami, przedsiębiorstwami a łomżyńskimi szkołami ponadpodstawowymi i wyższymi oraz podmiotami sektora publicznego.**

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- Promocja gospodarcza miasta Łomża poprzez: organizację konkursu Łomżyńskie Anioły Biznesu, Międzynarodowego Forum Biznesowego, konferencji promujących miasto, organizację śniadań biznesowych, udział w targach, promocję marki miasta Łomża, organizację konkursu dla młodych przedsiębiorców "Zabiznesuj w Łomży",
- Kontynuacja kampanii promocji gospodarczej i inwestycyjnej Miasta Łomża, ze szczególnym uwzględnieniem promocji terenów inwestycyjnych,
- Wsparcie działań informacyjno-promocyjnych w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań i technologii w mieście,
- Zwiększenie dostępności terenów przeznaczonych pod inwestycje,
- Wspieranie działań mających na celu rozwój gospodarki oraz tworzenie nowych miejsc pracy,
- Realizacja założeń Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży,
- Opracowanie Programu Przedsiębiorczości Miasta Łomża,
- Aktywizacja działań Rady Gospodarczej Miasta Łomża,
- Rozwój infrastruktury otoczenia biznesu,
- Realizacja projektów w szkołach średnich pomagających młodzieży wkroczyć na rynek pracy czy rozwijających zawodowe kierunki nauczania w mieście,
- Współpraca międzynarodowa z miastami partnerskimi, promocja marki miasta Łomża.

2. Wymiar przestrzenny

Obszar
kluczowy

• Wymiar przestrzenny

Zrównoważona i atrakcyjna przestrzeń miejska:

- ✓ Zwiększenie odporności Miasta na zmiany klimatu – adaptacja i mitygacja.
- ✓ Zwiększenie efektywności systemu komunikacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem elektromobilności, cyfryzacji, niskoemisyjności i dostępności.
- ✓ Poprawa funkcjonalności infrastruktury publicznej oraz estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, w tym w celu efektywnego świadczenia usług.
- ✓ Przestrzenna rewitalizacja miasta w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- Realizacja działań przyjaznych dla środowiska oraz ograniczających niską emisję w mieście m.in. poprzez dofinansowanie wymiany pieców nieekologicznych tzw. "kopciuchów" na nowoczesne niskoemisyjne (Miejski Program Ograniczenia Niskiej Emisji),
- Wdrażanie Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla miasta Łomża,
- Doskonalenie gospodarki odpadami, edukacja w zakresie segregacji odpadów poprzez organizację akcji informacyjnych,
- Wdrażanie założeń nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw*),
- Wdrażanie założeń Łomżyńskiej Strategii Elektromobilności w mieście Łomża,
- Rozwój zielonego transportu publicznego w Łomży,
- Łomżyńska Komunikacja Rowerowa „Łoker” – kontynuacja programu systemu rowerowego w Mieście Łomża oraz tworzenie warunków dla bezpiecznego i płynnego ruchu rowerowego w mieście,
- Rozwój infrastruktury drogowej/transportowej w Mieście Łomża - budowa, przebudowa oraz modernizacja dróg na terenie miasta Łomża,

- Realizacja założeń Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży,
- Opracowanie oraz wdrażanie nowej Łomżyńskiej Karty Miejskiej,
- Wdrażanie założeń Strategii Informatyzacji Miasta Łomża,
- Wdrożenie nowego portalu internetowego Miasta Łomża,
- Zwiększenie atrakcyjności usług turystycznych dostępnych na terenie miasta – budowa bulwarów nad Narwią (etap II i III),
- Poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych,
- Adaptacja oraz doposażenie infrastruktury użyteczności publicznej miasta,
- Poprawa estetyki oraz dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb mieszkańców, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami - dostosowanie budynków miejskich pod kątem Dostępności Plus oraz działania miejskiego koordynatora ds. dostępności.

3. Wymiar społeczny

Obszar
kluczowy

• Wymiar społeczny

Miasto Łomża dobrym miejscem do zamieszkania:

- ✓ Zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia od opieki nad dzieckiem po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych.
- ✓ Zapewnienie aktywnego włączenia społecznego, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz wspieranie integracji lokalnej społeczności, w tym zapewnienie wielowymiarowej dostępności do usług publicznych.
- ✓ Zwiększanie potencjału lokalnej kultury, wykorzystania dziedzictwa kulturowego dla procesów integracji lokalnej i rozwoju turystyki.
- ✓ Społeczna rewitalizacja miasta w oparciu o Lokalny Gminny Program Rewitalizacji.
- ✓ Rozwój mieszkalnictwa, w tym mieszkalnictwa czynszowego i społecznego.
- ✓ Zwiększenie świadomości obywatelskiej, promowanie i wykorzystanie partycypacji społecznej, ciągłe doskonalenie komunikacji władz samorządowych z mieszkańcami.
- ✓ Rozwój szkolnictwa zawodowego w oparciu o Strategię Rozwoju Szkolnictwa Miasta Łomża.
- ✓ Stworzenie warunków do utrzymania w Łomży młodych, wykształconych mieszkańców.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- Zapewnienie wysokiej jakości systemu kształcenia na poziomie podstawowym i średnim t.j.:
  - Realizacja Strategii rozwoju szkolnictwa w Łomży oraz działań w nim zawartych;
- Podnoszenie jakości i standardu infrastruktury edukacyjnej, kulturowej, społecznej i sportowej,
- Tworzenie i promowanie corocznego kalendarza wydarzeń/impres Miasta Łomża,
- Realizacja działań wspierających oraz wpływających na rozwój usług z zakresu kultury, rekreacji i turystyki w mieście tj.: imprezy w przestrzeni miejskiej np. obchody dni Łomży, Jarmarki „Zasmakuj w Łomży”, Międzynarodowy Festiwal Teatralny Walizka, Międzynarodowy Festiwal Sacrum et Musica, Gościniec Łomżyński, Caffè kultura itp.
- Zwiększenie i modernizacja mieszkaniowego zasobu komunalnego,
- Realizacja założeń Strategii Mieszkalnictwa miasta Łomża,
- Realizacja założeń Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży,
- Wspieranie działań i rozwoju sektora organizacji pozarządowych m.in. poprzez: funkcjonowanie Centrum Organizacji Pozarządowych w Mieście Łomża, realizację Roczno Programu Współpracy Miasta Łomża z Organizacjami Pozarządowymi,
- Zapewnienie udziału społecznego w zarządzaniu i podejmowaniu decyzji w sprawach publicznych m.in. poprzez kontynuację realizacji budżetu obywatelskiego,
- Realizacja miejskich programów dla rodzin z dziećmi oraz programów dedykowanych dla osób starszych,
- Wdrażanie programów rządowych realizowanych w obszarze społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin,
- Wspieranie działań dotyczących bezpieczeństwa publicznego,
- Działania Centrum Integracji Społecznej w Łomży,
- Kontynuacja działań Łomżyńskiej Rady Seniorów, Łomżyńskiej Społecznej Rady ds. Osób z Niepełnosprawnością, Łomżyńskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Łomżyńskiej Rady Sportu oraz Młodzieżowej Rady Miejskiej,
- Przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża oraz jego realizacja,
- Wdrażanie założeń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża.

III. Polityka finansowa Miasta

Założenia finansowe na 2024 r. opracowane zostały w warunkach dużej niepewności i podwyższonego ryzyka. Trwająca wojna w Ukrainie i brak perspektyw na jej szybkie zakończenie, powoduje utrzymanie się zaburzeń w globalnej sytuacji makroekonomicznej w kraju. Wciąż wysoka inflacja, zawirowania na rynku cen energii, utrzymujące się wysokie koszty finansowe oraz z tym związana presja na podwyżki płac negatywnie wpływają na stan finansów jednostek samorządu terytorialnego.

W tym kontekście w 2024 roku i kolejnych latach poważnym wyzwaniem będzie realizacja najważniejszego celu polityki finansowej Miasta, jakim jest utrzymanie stabilności i bezpieczeństwa finansów publicznych przy jednoczesnym zapewnieniu pełnego finansowania zadań służących zaspokojeniu zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej.

Podstawą konstrukcji budżetu Miasta są dochody, wśród nich w szczególności dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), które od 2019 roku uległy stopniowemu obniżeniu w wyniku wprowadzonych przez Rząd zmian systemowych w zapisach ustaw podatkowych i są bezpośrednio bądź pośrednio zależne od rozwoju sytuacji makroekonomicznej w Polsce. Zmiany powyższe, a także te wprowadzone w 2022 roku w ramach Polskiego Ładu, spowodowały realne pogorszenie kondycji budżetu miasta, poprzez znaczne uszczuplenie jego dochodów. Co więcej, przekazanie w latach 2021-2022 z budżetu państwa środków stanowiących rekompensatę utraconych dochodów, tylko częściowo poprawiło sytuację budżetu miasta. Rzeczywisty spadek dochodów z PIT okazuje się bardzo dotkliwy dla finansów samorządowych. Narastająca z roku na rok w budżecie miasta luka pomiędzy kwotą przekazywanych dochodów z udziału we wpływach z PIT oraz środków w ramach subwencji ogólnej, w tym w szczególności subwencji oświatowej, a rzeczywistymi wydatkami na realizowane przez miasto zadania rodzi poważne ryzyko zwiększenia obciążeń finansowych ponad możliwości budżetu. To powoduje konieczność szczególnie ostrożnego planowania wydatków bieżących i stałego ich monitorowania w trakcie roku budżetowego, tak aby możliwe było utrzymanie równowagi pomiędzy bieżącymi wielkościami dochodów i wydatków.

Niższe wpływy dochodów do budżetu, m.in. z podatków, nie korespondują ze zwiększonymi na skutek rosnących kosztów i inflacji wydatkami bieżącymi w samorządach, co jedynie pogłębia problem osiągnięcia przez samorzady nadwyżki operacyjnej w budżecie bieżącym.

Na etapie przygotowywania założeń do przyszłorocznego budżetu nie są znane pełne skutki projektowanych zmian ustawowych. Ponadto należy mieć na uwadze, że obok znacznego uszczuplenia wpływów, głównie z PIT, dochody miasta z pozostałych źródeł, w tym m.in. z tytułu sprzedaży biletów komunikacji miejskiej czy opłat za odbiór odpadów komunalnych, nie pokrywają w pełni kosztów związanych z tymi usługami.

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania, w budżecie na 2024 r. w pierwszej kolejności zostaną zapewnione środki na wydatki obligatoryjne, tj. na funkcjonowanie jednostek i urzędzeń miejskiej infrastruktury technicznej i społecznej, na pokrycie kosztów obsługi długu, a także na kontynuację lub zakończenie zadań inwestycyjnych będących już w trakcie realizacji. Natomiast w obszarze dochodów Miasta kontynuowana będzie aktywna polityka zmierzająca do wzrostu dochodów ze źródeł, na które samorząd ma bezpośredni

wpływ, tak aby osiągnięte dochody własne, w tym dochody z podatków i opłat, stanowiły nadal stabilną pozycję w budżecie.

Pozyskanie funduszy unijnych związane jest z zagwarantowaniem przez JST wkładu własnego, opartego zarówno na wypracowanej nadwyżce operacyjnej, jak też na środkach zwrotnych (głównie kredytach i pożyczkach z emisji obligacji), które będą wymagały w procedurach bankowych wykazania wiarygodności wieloletnich planów finansowych w ocenie zdolności kredytowej JST.

Konieczne zatem będzie kontynuowanie działań mających na celu wypracowanie wysokiego poziomu nadwyżki operacyjnej w budżecie miasta. Z tego też powodu władze miasta nadal będą aktywnie wspierać inicjatywy służące uzyskaniu w przyszłości dodatkowych wpływów do budżetu poprzez tworzenie sprzyjających warunków do powstawania nowych inwestycji w sektorze prywatnym oraz rozwoju przedsiębiorczości (m.in. pakiet ulg podatkowych, czy też realizacja inwestycji drogowych itd.). Podobnie jak w latach poprzednich prowadzone będą działania zwiększające efektywność w ściąganiu należności budżetowych. Zachowanie stabilnej wysokości dochodów własnych stanowi ważny czynnik dla zapewnienia źródeł finansowania wydatków. Jest to niezwykle trudne w obliczu postępującego znacznego spadku dochodów własnych budżetu przy równoległym występowaniu czynników zwiększających koszty bieżącego funkcjonowania Miasta, zwłaszcza w obszarach, które stanowią największe obciążenia dla budżetu, tj. w oświacie, komunikacji miejskiej czy gospodarce mieszkaniowej i gospodarce odpadami. Dodatkowo, utrzymujące się nadal wysokie stopy procentowe ustalane przez bank centralny powodują wzrost kosztów obsługi zadłużenia Miasta, co przekłada się niewątpliwie na poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej.

W warunkach ograniczonego wzrostu dochodów, w ramach przedsięwzięć ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej w pierwszej kolejności sfinansowane zostaną inwestycje już rozpoczęte, a także prace przygotowawcze dla projektów planowanych do realizacji w ramach nowej perspektywy finansowej ze środków Unii Europejskiej na lata 2021-2027, czy też z programów rządowych. Przyszły rok będzie czasem rozpoczęcia i kontynuacji, a także zakończenia realizacji rzeczowej wielu dużych zadań i projektów inwestycyjnych w obszarach: transportu i komunikacji zbiorowej (przebudowa ulic, zakup autobusów zeroemisyjnych), gospodarki mieszkaniowej (modernizacja kamienicy przy ul. Polowej 19, modernizacja budynków komunalnych), ochrony środowiska (kontynuacja programu antysmogowego - wymiana pieców), turystyki (budowa kolejnego etapu bulwarów nadnarwiańskich), a także edukacji, sportu i polityki społecznej (m.in. kontynuacja budowy hali sportowej przy SP5, budowa PP 5, modernizacja sali gimnastycznej przy SP 9). Realizacja tych przedsięwzięć, zwłaszcza nowych, przy udziale funduszy europejskich, funduszy z programów rządowych, wymagać będzie zabezpieczenia w budżecie Miasta środków na pokrycie wkładu własnego. Planuje się zaciągnięcie kredytu, jego wysokość będzie zależała od poziomu przyjętych do realizacji zadań inwestycyjnych i możliwości pozyskania bezzwrotnego dofinansowania. Nie mniej jednak, zabezpieczeniem niezbędnych środków będą głównie środki własne z budżetu Miasta. Obok zapewnienia finansowania wydatków bieżących oraz przedsięwzięć inwestycyjnych, priorytetem w zakresie polityki finansowej pozostaje nadal minimalizowanie kosztów obsługi zadłużenia, a także redukcja samego zadłużenia Miasta.

W latach 2015-2021 pomimo wzrostu poziomu zadłużenia, Miasto ponosiło niższe, niż to miało miejsce w latach poprzednich koszty na obsługę długu. Możliwe to było m.in. dzięki

utrzymującym się niskim stopom procentowym. Aktualnie sytuacja diametralnie się zmieniła, odnotowaliśmy drastyczny wzrost stóp procentowych i co za tym idzie wzrost wydatków na obsługę zadłużenia. Ograniczenie zadłużenia pozostaje oczywiście priorytetem, ale w taki sposób, aby jednocześnie umożliwić kontynuację i zakończenie projektów, na które Miasto otrzymało już dofinansowanie. Mając na uwadze zakres planowanych do realizacji w latach 2024 – 2027 przedsięwzięć, obniżenie poziomu zadłużenia nadal musi być odłożone w czasie. Budżet na rok 2024 i kolejne lata będzie tworzony na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta zaktualizowanej na okres 2024-2037.

